

KOMUNIKAT

o uchwałach VIII Plenum Zarządu Głównego PTTK

W dniach 28 i 29 maja 1960 r. odbyło się VIII Plenarne Zebranie ZG PTTK z udziałem przedstawicieli Głównej Komisji Rewizyjnej PTTK. W obradach wzięli udział przedstawiciele GKRF i T w osobach: V-Prezesa — M. Jekiela i Dyr. D. p. Turystyki St. Ostrowskiego.

Tematem obrad były sprawy związane z przygotowaniem IV Walnego Zjazdu Delegatów PTTK, sprawa 10-lecia PTTK oraz kwestia interpretacji Statutu w odniesieniu do uprawnień przewodniczących okręgowych Komisji Społecznych. W wyniku obrad Plenum:

1. uchwalono „Tezy w zakresie działalności programowej oraz gospodarczej i finansowej PTTK na IV Walny Zjazd Delegatów Towarzystwa”;
2. omówiono sprawę 10-lecia PTTK, ustalając wytyczne dla Prezydium

ZG do opracowania programu i wniosków w tej sprawie,

3. przyjęto sprawozdanie z działalności PTTK w okresie 1958 — 1959,
4. zatwierdzono rozdzielnik mandatów delegatów na IV WZD PTTK oraz projekt regulaminu Zjazdu,
5. ustalono, że przewodniczący Okręgowych Komisji Społecznych będących odpowiednikami Komisji Społecznych Zarządu Głównego wymienionych w art. 37 Statutu wchodzić w skład Zarządu Okręgu jako jego członkowie,
6. zatwierdzono uchwały Prezydium powzięte w okresie od poprzedniego Plenum ZG w sprawie nadania osobowości prawnej Oddziałom.

Prezydium
Zarządu Głównego PTTK

Tezy na IV Walny Zjazd Delegatów PTTK

I. W dziedzinie działalności programowej.

10-lecie działalności PTTK, a w szczególności ostatni okres, upoważniają Zarząd Główny do przedstawienia Walnemu Zjazdowi tez, zmierzających do usprawnienia i pogłębienia stale rozszerzającej się działalności Towarzystwa. Zarząd Główny poddaje pod rozwagę Zjazdowi następujące problemy:

1. Podstawowym zadaniem PTTK pozostaje niezmiennie program umasowienia, upowszechnienia i propagandy turystyki i krajoznawstwa.
2. PTTK pragnie rozwijać swą działalność w ścisłej współpracy z organizacjami politycznymi i społecznymi, w szczególności ze Zw. Zw., ZMS, Harcerstwem, ZSP, TKKF i wojskiem, uważając, że rozwój turystyki w środowiskach robotniczych i młodzieżowych stanowi podstawę działalności PTTK.

3. Wychodząc z założenia, że ruch turystyczny stał się ważnym elementem wychowania społecznego i patriotycznego — w rozumieniu programu Frontu Jedności Narodu — PTTK nie rozstraca sobie praw do monopolu w turystyce, ma ambicję stać się szkołą bezinteresownej pracy społecznej, umiejętności

społecznego współdziałania i celowej działalności gospodarczej.

4. Dla zapewnienia pełniejszego rozwoju turystyki i krajoznawstwa w całym kraju, a zwłaszcza na terenach turystycznie zaniedbanych — ZG PTTK postuluje wzajemną, pełniejszą współpracę z Radami Narodowymi, w szczególności z terenowymi komórkami KKF i T.

5. Rozbudowę komórek terenowych PTTK — zdaniem ZG — oprócz należy o lokalizację dostosowaną do potrzeb środowiska i specyfiki terenowej, kładąc nacisk na zasadniczą rolę Kół w zakładach pracy.

6. Za jedną z podstawowych form współpracy z ruchem zawodowym i młodzieżowym ZG uważa:

- a) szeroką akcją powoływania nowych Kół PTTK w zakładach pracy,
- b) fachowe szkolenie organizatorów turystyki w zakładach pracy, przodowników oraz przewodników,
- c) organizowanie wspólnych imprez turystycznych i krajoznawczych,
- d) rozwijanie akcji propagandowo-wydawniczej i krajoznawczej,
- e) pomoc przy organizowaniu baz tu-

Od redakcji Biuletynu

Z przyczyn natury technicznej nastąpiła pewna przerwa w wydawaniu Biuletynu. Numer niniejszy przynosi przeważnie materiały związane z IV Walnym Zjazdem PTTK. Wiele interesującego materiału musieliśmy zatrzymać w tece — do chwili wydania następnego numeru Biuletynu, co niezdługo nastąpi. Prosimy naszych Korespondentów i Przyjaciół o dalszą współpracę, o możliwie wyczerpujące informacje o przejawach tak bogatego życia organizacyjnego PTTK. Materiały przeznaczone dla Biuletynu prosimy przysyłać pod adresem redakcji „Turysta” Warszawa, ul. Senatorska 11, Redakcja Biuletynu.

rystycznych, ośrodków wypoczynku i szkolenia,

f) powoływanie do Zarządów wszystkich instancji PTTK przedstawicieli ruchu zawodowego i młodzieżowego

7. Zarząd Główny zaniepokojony suplemacją działalności gospodarczej nad programową w większości Oddziałów PTTK wskazuje na konieczność:

a) ścisłego przestrzegania zasad Statutu w zakresie działalności gospodarczej PTTK,

b) rozdzielania funkcji gospodarczych od programowych, zgodnie z zasadami prawidłowej gospodarki tak, ażeby działaczom społecznym umożliwić zajmowanie się przede wszystkim działalnością turystyczną i krajoznawczą.

8. Dwuletnia praktyka wskazuje na niedostateczne uprawnienia statutowe Okręgów. W związku z tym ZG postuluje poszerzenie regulaminowe tych uprawnień do czasu wprowadzenia odpowiednich korektur Statutu. W tym celu ZG postuluje powołanie Komisji której zadaniem byłoby opracowanie ew. projektu zmian statutowych na najbliższy Walny Zjazd Delegatów.

9. Dla podniesienia rangi działaczy społecznych PTTK Zarząd Główny postuluje konieczność wystąpienia do odpowiednich władz państwowych o nadanie działaczom PTTK odpowiednich uprawnień, które umożliwią im aktywny udział w pracy organizacyjnej, szkoleniowej i fachowej w dziedzinie turystyki i krajoznawstwa.

10. Zmiana struktury organizacyjnej PTTK wprowadzona nowym Statutem,

muszą do zwrócenia uwagi na konieczność wzmocnienia dyscypliny na wszystkich szczeblach Towarzystwa oraz prawidłowego podziału pracy pomiędzy poszczególne ogniwa PTTK i działaczy, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnienia kierownictwa, kontroli wykonawstwa i rozdziału kompetencji.

11. ZG stwierdza, że dotychczasowe metody pracy propagandowej w niedostatecznym stopniu popularyzowały ruch turystyczny i krajoznawczy. ZG postuluje znacznie większe zainteresowanie tymi sprawami prasy, radia, telewizji, wydawnictw itp. i zaleca przyszłym władzom realizację tych postulatów.

12. ZG uważa za konieczne rozgraniczenie przez GKKFiT funkcji i uprawnień między organizatorami społecznej turystyki, których osiągnięcia nie mogą być mierzone kryteriami finansowymi, a organizacjami typu handlowego, dla których podstawą kryterium powinny być wyniki gospodarcze.

13. Przywiązując wielką wagę do politycznego i społecznego znaczenia przewodników PTTK i widząc w nich cennych pracowników frontu kulturalnego — ZG postuluje:

- wydanie przez Rząd uchwały o ochronie funkcji przewodnika,
- przekazanie całokształtu spraw przewodnickich w kraju w jedne, fachowe ręce, tj. PTTK,
- po zrealizowaniu powyższych postulatów, ZG mając na względzie podniesienie wartości ideowej, moralnej i fachowej przewodników uważa za celowe i potrzebne przeprowadzenie weryfikacji.

14. ZG widzi potrzebę prawnego zabezpieczenia wyłączności fachowej gestii PTTK w dziedzinie znakowania i konserwacji szlaków turystycznych (wytyczanie, malowanie szlaków, tablice itp.)

15. ZG zwraca uwagę Zjazdu na potrzebę dalszego rozwijania działalności krajoznawczej PTTK, jako nieodzownego czynnika pogłębiania wiedzy o kraju i patriotycznego wychowania. Zachodzi więc konieczność umiejętnej wiązania elementów turystyczno-wypoczynkowych z poznawaniem historii kraju, jego tradycji, kultury ludowej, zabytków, historii walk wyzwolenczych, wielkiego budownictwa socjalizmu i związanych z nim osiągnięć Polski Ludowej. Szczególną wagę ZG zwraca na potrzebę prowadzenia prac społecznie użytecznych a mianowicie:

- inwentaryzacji obiektów o znaczeniu krajoznawczym w najszerszym znaczeniu tego pojęcia ze szczególnym uwzględnieniem Ziemi Zachodnich,
- dalszego rozbudowania sieci opiekunów społecznych zabytków i przyrody i usprawnienia metod ich pracy,
- przepracowanie unifikacji tras turystycznych, w oparciu o walory krajoznawcze, ze szczególnym uwzględnieniem programu obchodów Tysiąclecia.

16. a) ZG PTTK widzi konieczność uregulowania współpracy pomiędzy

Komisjami Zarządu Głównego, a Związkami Sportowymi w duchu równości i wzajemnego poszanowania uprawnień i osiągnięć.

b) Ponieważ rola Komisji Społecznych ma w działalności PTTK bardzo istotne znaczenie, ZG widzi konieczność pełnego przestrzegania zasady, że przewodniczący Komisji Społecznych wszystkich szczebli posiadają pełne uprawnienia i obowiązki członków odnośnych Zarządów (art. 37, art. 54, 36 Statutu).

c) Uznając potrzebę rozwoju Klubów PTTK, ZG zwraca uwagę na celowość ściślejszego związania pracy Klubów z Kołami, postulując, aby Kluby tam gdzie to jest celowe przejmowały działalność i funkcje Komisji Oddziałowych.

II. W dziedzinie gospodarczej i finansowej.

Żywiłowy rozwój w dziedzinie gospodarczej, występujący w wyniku decentralizacji, przyjęcia nowego Statutu i wyzwolonej energii działaczy społecznych w jednostkach Towarzystwa, przede wszystkim w Oddziałach — wymaga od nowych władz Towarzystwa ujęcie tegoż w normy i podporządkowania ogólnie obowiązującym przepisom. Z całym naciskiem należy podkreślić, że głównym celem PTTK jest działalność programowo-wychowawcza, a szeroka dziedzina działalności gospodarczej służy temu celowi.

PTTK prowadzi w ramach swych celów statutowych działalność dotowaną i nadzorowaną, stosując w swojej działalności gospodarczej kryteria ustawowo obowiązujące podmioty gospodarki społecznej.

1. PTTK prowadząc działalność turystyczno-krajoznawczą dla szerokich rzesz świata pracy, która jest z natury rzeczy deficytową, winno być dotowane przez Państwo.

Dotacje przeznaczone są na:

- dofinansowanie działalności statutowej dotyczącej zadań programowo-organizacyjnych, szkoleniowych, wydawnictw i propagandy, ratownictwa i bezpieczeństwa turystycznego, organizacji prac o wartości kulturalno-owsiatowej, na utrzymanie aparatu ZG i Okręgów.

- pomoc finansową i organizacyjną — dla Oddziałów zwłaszcza nie prowadzących działalności gospodarczej.

2. W związku z uchwałą Sejmu o likwidacji ZUT poprzedzoną uchwałą III Krajowego Zjazdu, oraz w związku z już przeprowadzonymi pracami reorganizacyjnymi, należy z dniem 1. I. 1961 r. zorganizować w ramach PTTK — jeden pion gospodarczy dla wszelkich poczynań gospodarczych PTTK, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki Towarzystwa.

3. Należy w dalszym ciągu dążyć do decentralizacji działalności gospodarczej, opartej na sprawnie działającym modelu organizacyjnym pionu gospodarczego PTTK.

4. Zgodnie ze Statutem i przepisami ogólnymi, Oddziały PTTK winny prowadzić działalność gospodarczą w zasadzie w oparciu o rozrachunek gospodarczy (przedsiębiorstwa własne wchodzące wynikami do bilansu Oddziałów).

5. Działalność gospodarcza Towarzystwa winna być prowadzona przez pion administracji Zarządu Głównego i Zarządów Okręgów spełniających funkcje nadzoru, instruktażu i kontroli.

6. Realizując cele statutowe, PTTK prowadzi w swoich ramach organizacyjnych działalność gospodarczą, obejmującą:

- eksploatację urządzeń turystycznych (DT, schroniska itp.),
- działalność gospodarczą w zakresie usług turystyczno-krajoznawczych (ORT, BWM itp.) opartą o własny transport, produkcję pamiątek i sprzętu turystycznego oraz obrót towarowy artykułami o treści krajoznawczo-turystycznej,
- realizację inwestycji turystycznych scentralizowanych i zdecentralizowanych, w charakterze inwestora bezpośredniego.

7. Działalność gospodarczą prowadzi PTTK w oparciu o bazę materialną i środki finansowe, które stanowią: majątek własny i powierzony PTTK, własne dochody oraz dotacje z budżetu Państwa.

Dotacje z budżetu Państwa przeznaczone są na:

- finansowanie planowych strat w działalności eksploatacyjnej urządzeń turystycznych,
- finansowanie niedoborów normowanych środków obrotowych (materiałów, przedmiotów nietrwałych, nakładów rozliczanych w czasie) w działalności eksploatacyjnej urządzeń turystycznych,
- dofinansowanie funduszu amortyzacyjnego w części przeznaczonej na finansowanie remontów kapitalnych,
- dofinansowanie funduszu amortyzacyjnego w części przeznaczonej na pokrycie nakładów na inwestycje zdecentralizowane,
- inwestycje scentralizowane finansowane z budżetu Państwa.

8. Stwierdzając daleko idącą dewastację obiektów turystycznych i ich wyposażenia, należy dołożyć jak najdalej idących starań w kierunku zahamowania procesu niszczenia przez uzyskanie na ten cel specjalnych dotacji.

9. PTTK, jako użytkownik inwestycji turystycznych budowanych przez Państwo, winno mieć merytoryczny wpływ na opracowanie założeń projektowych i ekonomicznych, dokumentację i funkcjonalność oddawanych do eksploatacji PTTK obiektów turystycznych.

10. PTTK korzysta z kredytów bankowych na uzupełnienie własnych środków obrotowych na zasadach ogólnych, obowiązujących podmioty gospodarki społecznej, na inwestycje i kapitalne remonty.

11. Stawki uposażeń, system płac i ubezpieczenia społeczne pracowników PTTK winny być analogiczne do syste-

mu w instytucjach i przedsiębiorstwach społecznych.

12. Ze względu na społeczny charakter funduszy Towarzystwa i w związku z wprowadzeniem jednolitego systemu gospodarczego, Walny Zjazd zobowiązuje wszystkie szczeble organizacyjne do bezwzględnego przestrzegania zasad dyscypliny finansowej.

*

Powyższe tezy oparte o zasady decentralizacji, odpowiedzialności, gospodarności, oszczędności oraz jasnej struktury organizacyjnej, pozwolą na zbudowanie systemu gospodarczo-finansowego Towarzystwa na zdrowych i mocnych podstawach.

ZG stwierdza, że realizacja powyższych tez staje się w pełni możliwa dzięki zrozumieniu roli i zadań naszego Towarzystwa przez nowo powołany Główny Komitet Kultury Fizycznej i Turystyki.

Ze swej strony Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, wkraczając w drugie 10-lecie swej działalności, deklaruje dolożenie wszelkich starań i wysiłku ze strony całego aktywu PTTK w kierunku stworzenia z dziedziny turystyki i krajoznawstwa istotnego czynnika politycznego i społecznego w wychowaniu społeczeństwa.

ZARZĄD GŁÓWNY PTTK

Doniosła uchwała

Jak wiadomo, w okresie sprawozdawczym odbyło się plenarne posiedzenie Centralnej Rady Związków Zawodowych i Komitetu Centralnego Związku Młodzieży Socjalistycznej, poświęcone omówieniu zadań tych organizacji w upowszechnieniu wychowania fizycznego, sportu, turystyki i wypoczynku po pracy.

W przyjętej obszernej uchwale znalazło się kilka ustępów, bezpośrednio odnoszących się do PTTK. Tak więc uchwała stwierdza, że „głównym i decydującym ogniwem upowszechnienia kultury fizycznej są rady zakładowe i grupy działania ZMS, współpracujące z innymi organizacjami. Powinny one koordynować swe poczynania tak, by w coraz większej mierze kulturą fizyczną i turystyką obejmować pracowników zakładów i ich rodziny. Pożądane jest więc powoływanie, z inicjatywy rady zakładowej bądź grupy działania ZMS, komisji koordynacyjnych w zakładach pracy, w skład których wchodziłyby przedstawiciele związków zawodowych, ZMS, komisji do spraw młodzieży pracującej, PTTK, LPZ, klubów sportowych, ognisk KKF itp.”.

Dalej czytamy w uchwale: „Dalsze upowszechnianie kultury fizycznej i turystyki wymaga rosnącej kadry instruktorów, przewodników, działaczy i dlatego w latach 1960/61 należy na podstawie wspólnie przez zainteresowane organizacje i instytucje opracowanego planu i programu przeszkolić 8-10 tysięcy młodych, chętnych do pracy w dziedzinie kultury fizycznej

Porozumienie o współpracy

zawarte pomiędzy Zarządem Głównym Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego a Głównym Zarządem Politycznym Wojska Polskiego.

Główny Zarząd Polityczny Wojska Polskiego i Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, doceniając znaczenie turystyki i krajoznawstwa dla poznania kraju oraz dla zapewnienia kadrze Wojska Polskiego, ich rodzinom i pracownikom Wojska Polskiego czynnego wypoczynku, zawierają następujące porozumienie:

1. W celu objęcia jak największej ilości oficerów, podoficerów i członków ich rodzin działalnością turystyczno-krajoznawczą, Główny Zarząd Polityczny WP (GZP WP) i Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego (ZG PTTK) wyrażają gotowość ścisłej współpracy w zakresie rozwijania ruchu turystyczno-krajoznawczego w wojsku.

2. W szczególności ZG PTTK uznaje za konieczne w ramach swojej działalności:

- szkolenie w wojsku organizatorów turystyki i wypoczynku, turystyki kwalifikowanej oraz zapoznanie z metodyką prac krajoznawczych;
- udzielanie fachowej pomocy wojskowym kołom PTTK (WK PTTK);
- umożliwienie w jak najszerszym zakresie korzystania przez członków WK PTTK z form wypoczynku zorganizowanych przez PTTK: wczasy i obozy turystyczne krajowe i zagraniczne, obozy wędrowne, rajdy, spływy itp.;
- wprowadzanie wojskowych działaczy turystycznych do Komisji Społecznych i władz Towarzystwa na wszystkich szczeblach;
- wprowadzenie regulaminu WK PTTK uwzględniającego przepisy obowiązujące w wojsku i specjalne warunki pracy tych kół;
- dokonanie, o ile zajdzie potrzeba, odpowiednich zmian w Statucie PTTK i Statucie Oddziału PTTK.

3. GZP WP ze swej strony widzi konieczność:

- zakładania przy ośrodkach pracy kulturalno-oświatowej w wojsku WK PTTK;

i turystyki, także przy pomocy zakładów pracy”.

W tym miejscu uchwały, gdzie jest mowa, czego omawiane tu plenum oczekuje od poszczególnych resortów, instytucji i organizacji, następujące zadania postawiono wobec PTTK:

„Plenum oczekuje od PTTK

- poczynienia kroków dla szerszego niż dotychczas rozwoju turystyki i krajoznawstwa wśród robotników i młodzieży na przestrzeni całego roku;

- udzielania WK PTTK pomocy finansowej i w sprzeczce;
- popularyzacji zdobywania odznak turystycznych PTTK oraz uczestniczenia w imprezach organizowanych przez PTTK;
- udzielania, w miarę możliwości, pomocy w imprezach PTTK.

4. Obie strony stwierdzają zgodnie, że ze względu na dotacje, przydzielane przez Główny Zarząd Polityczny dla WK PTTK, majątek ruchomy i nieruchomości tych kół pozostaje własnością Ministerstwa Obrony Narodowej, a zasady finansowe i gospodarka majątkiem tych kół oparta jest na przepisach, obowiązujących w wojsku w tym zakresie, jakkolwiek majątek WK PTTK otrzymany od PTTK traktowany jest jako wypożyczony lub dzierżawiony i podlega zwrotowi. W okresie jednak jego używalności przez WK PTTK również w stosunku do tego majątku mają zastosowanie przepisy finansowe i gospodarcze obowiązujące w wojsku. Świadczenia finansowe WK PTTK na rzecz instytucji PTTK ograniczają się do odprowadzania przewidzianej części składek członkowskich.

5. Realizacją postanowień niniejszego porozumienia zajmie się Komisja Turystyczno-Krajoznawcza, w skład której wejdą również przedstawiciele ZG PTTK.

6. Zadaniem Komisji będzie:

- nadawanie ogólnego kierunku pracy WK PTTK;
 - koordynowanie pracy WK PTTK z terenowymi komórkami PTTK;
 - czuwanie nad przebiegiem realizacji niniejszego porozumienia;
 - przygotowanie rocznych planów współpracy GZP WP i ZG PTTK;
7. Zasady pracy Komisji ustali regulamin.

Zastępca Szefa
Głównego Zarządu Politycznego
Wojska Polskiego

(-) Bronisław Bednarz
Genral Brygady

Prezes
Zarządu Głównego Polskiego
Towarzystwa Turystyczno-
Krajoznawczego

(-) Marek Arczynski

- szkolenia przewodników i organizatorów turystyki spośród młodzieży pracującej”.

Uchwała kończy się apelem do „wszystkich resortów, zjednoczeń, zakładów pracy i instytucji, rad narodowych i organizacji społecznych o pełne i konkretne poparcie wysuniętego programu w trosce o rozwój zdrowia, sprawności fizycznej i psychicznej młodego pokolenia, chłopców i dziewcząt, całego społeczeństwa budującego socjalizm, lepszą przyszłość dla narodu polskiego”.

Lista opiekunów społecznych, którzy brali udział w spotkaniu warszawskim

1. **Balara Michał** — nauczyciel — Głogoczków — woj. krakowskie. 2. **Bartold Robert** — prac. umysł. — Ciechanów — woj. warszawskie. 3. **Borkowski Jerzy** — mgr farmacji — Krośnice — woj. łódzkie. 4. **Chrzyszczewski Józef** — plastyk — Koszalin. 5. **Cuber Tomasz** — inż. architekt — Głogówek — woj. opolskie. 6. **Górski Aleksander** — prac. umysł. PGR — Olsztyn. 7. **Haniaczek Andrzej** — nauczyciel — Jabłonna Orawska — woj. krakowskie. 8. **Hoppe Wanda** — działaczka społ. — Poznań. 9. **Hydzik Drogomirski E.** — nauczyciel — Brzozów — woj. rzeszowskie. 10. **Iczakowski Ludwik** — emeryt — Poznań. 11. **Kamiński Edmund** — prac. oświat. — Kartuzy — woj. gdańskie. 12. **Kapeleczak Józef** — nauczyciel — Chojnów — woj. wrocławskie. 13. **Klem Jan** — nauczyciel — Węgrów — woj. warszawskie. 14. **Konopko Czesław** — nauczyciel — Knyszyn — woj. białostockie. 15. **Kopeć Zenon** — v-przew. MRN — Inowrocław — woj. bydgoskie. 16. **Koszyk Szymon** — publicysta — Opole. 17. **Kozłowski Edwin** — prac. sądowy — Skarszewy — woj. gdańskie. 18. **Kulak Wiesław** — uczeń — Gorzędów — woj. łódzkie. 19. **Łącki Józef** — księgowy — Swarzędz woj. poznańskie. 20. **Markowski Kazimierz** — prac. PPRN — Grójec woj. warszawskie. 21. **Marzec Stefan** — nauczyciel — Wiślica — woj.

kieleckie. 22. **Matuszczak Kazimierz** — prac. umysł. — Pułtusk — woj. warszawskie. 23. **Mocek Edward** — nauczyciel — Myszyniec — woj. warszawskie. 24. **Olejniczak Stefan** — prac. umysł. — Białogard — woj. koszalińskie. 25. **Osiński Cyprian** — emeryt — Wrocław. 26. **Rakowska Zofia** kier. OK MRN — Działów — woj. olsztyńskie. 27. **Rojna Karol** — nauczyciel — Muszyna — woj. krakowskie. 28. **Rominiecki Józef** — rolnik — Dziekanowice woj. poznańskie. 29. **Rudź Włodzimierz** — prac. archiwum — Tomaszów Maz. — woj. łódzkie. 30. **Rosiński Stefan** — inż. prac. MRN — Brzeg — woj. opolskie. 31. **Sak Tadeusz** — nauczyciel — Bolesławiec — woj. wrocławskie. 32. **Skórski Mieczysław** — kier. Oddz. MRN — Wałbrzych — woj. wrocławskie. 33. **Smerdel Marian** — fotograf — Gryfice — woj. szczecińskie. 34. **Sporny Józef** — prac. umysł. — Nieszawa — woj. bydgoskie. 35. **Strasburger Włodzimierz** — prac. umysł. — Wrocław. 36. **Szatkowski Zbigniew** — nauczyciel — Parkowo — woj. poznańskie. 37. **Tuczapski Józef** — nauczyciel — Strzyżów — woj. lubelskie. 38. **Turczański Tadeusz** — prac. NBP — Opole. 39. **Werno Pelagia** — prac. MRN — Kamienna Góra — woj. wrocławskie. 40. **Zaborowska Maria** — kier. muzeum — Słupsk — woj. koszalińskie.

DNI OCHRONY ZABYTEKÓW w województwie wrocławskim

Bardzo udana inauguracja Dni Ochrony Zabytków w woj. wrocławskim miała miejsce w Bolkowiu. Na zaproszenie Wydz. Kultury Prez. Wojew. Rady Narodowej, Wydz. Kultury Prez. Rady Narodowej m. Wrocławia i Okręgowej Komisji Opieki nad Zabytkami Zarz. Okr. PTTK we Wrocławiu zgromadzili się w ładnym budynku Ośrodka Wiedzy o Ziemiach Zachodnich w dniu 22 maja br. goście z Warszawy, Wrocławia, z wielu miejscowości Dolnego Śląska. Najliczniejszą grupę stanowili opiekunowie społeczni PTTK nad zabytkami — 52 osoby. Bowiem to było właśnie ich święto. Po krótkim referacie i przemówieniach powitalnych przedstawiciele Wydziału Kultury KC PZPR i Ministerstwa Kultury i Sztuki, inż. Feliks Kanclerz wręczył dyplomy i nagrody książkowe najbardziej zasłużonym opiekunom społecznym (ogólna ilość tych nagród — 69). Drugą połowę dnia wypełniła wspólna wycieczka autokarowa do dawnego hitlerowskiego obozu zagłady Gross-Rosen, gdzie złożono wieniec pod pomnikiem ofiar (zginęło tu łącznie ok. 130.000 ludzi). Zawadzono także po drodze o Strzegom ze wspaniałym kościołem gotyckim, niedgdy Joannitów.

Następne dwa dni — 23 i 24 maja — były poświęcone na objazd atrakcyjnych miejscowości woj. wrocławskiego (Książ, Zagórze Śl., Nowa Ruda, Radków, Lewin, Duszniki, Polani-

ca, Bystrzyca, Kłodzko, Ziębice, Heraryków) oraz opolskiego (Paczków). W Paczkowie nastąpiło b. miłe spotkanie z grupą opiekunów społecznych z woj. opolskiego. Cała ta wycieczka była równie atrakcyjna jak pożyteczna, gdyż stwierdzano na miejscu stan niektórych zabytków i zastanawiano się nad ich dalszym zabezpieczeniem czy sposobem użytkowania.

Trzeba przy okazji podkreślić, że Dolny Śląsk przoduje obecnie w „ruchu” opiekunów społecznych. Działła na jego terenie 168 opiekunów, na 578 w całym kraju, co daje imponującą liczbę 30%. Skład socjalny przedstawia się następująco: nauczyciele — 55, uczniowie (!) — 9, inżynierowie — 14, historycy sztuki — 6, lekarze — 3, pracownicy fizyczni — 16 (w tym 8 robotników rolnych), emeryci — 6, inne zawody — 59. Pod względem liczby opiekunów przoduje miasto Wrocław (22), oraz powiaty: wałbrzyski (21), świdnicki (17), jaworski (14), ząbkowski (12) itd. Ale są, niestety, powiaty, w których w ogóle brak opiekunów społecznych: oleśnicki, zgorzelecki, oławski, śląsko-środkowy i sycowski.

Zyczyć należy, aby te niewielkie luki jak najrychlej zostały wypełnione. Energia i zapał organizatorów zjazdu w Bolkowiu i tak udanej wycieczki po województwie wrocławskim są tego wystarczającą gwarancją.

J. K.

UCZCZENIE PAMIĘCI dra MIECZYSLAWA ORLOWICZA

Wielki turysta i krajoznawca dr Mieczysław Orłowicz został pochowany w Alei Zasłużonych na cmentarzu Powązkowskim w Warszawie. Powołany przez ZG PTTK Komitet dla uczczenia Jego pamięci zdecydował postawić odpowiedni nagrobek zasłużonemu działaczowi polskiej turystyki. Dla uzyskania niezbędnych funduszy, Komitet zwraca się z apelem do wszystkich przyjaciół niezapomnianego kierownika tyłu wycieczek o dary pieniężne na ten cel. Wpłaty należy kierować na konto Zarządu Głównego PTTK w Narodowym Banku Polskim 1531-9-1821, Oddział VII Miejski w Warszawie, z zaznaczeniem: „Do dyspozycji Komitetu dla uczczenia Pamięci dr M. Orłowicza”.

*

Wpływają już pierwsze dary. Oto np. Oddział Warszawa Śródmieście uchwałę swego Zarządu z dnia 20 maja br. przekazał na konto Komitetu kwotę tysiąca złotych.

FUNDUSZ BUDOWY SZKOŁY - SCHRONISKA W WIDELKACH

Zarząd Oddziału Łódzkiego wpłacił 2473 zł, jako 1% od dochodu ORT za 1959 rok i kieruje apel do Oddziałów PTTK w Gliwicach, Katowicach i Gdańsku o podtrzymanie „Łańcucha wpłat”, zainicjowanego przez Oddział w Pabianicach.

Zarząd Oddziału Miejskiego PTTK w Lublinie, podejmując wezwanie Zarządu Koła PTTK nr 1, przekazał kwotę 1000 zł, wzywając do podjęcia „Łańcucha wpłat” Zarząd Oddziału w Kraśniku Fabrycznym.

Koło Motorowe przy Oddziale PTTK w Kielcach — złotych 200 z sum, wygosparowanych przez siebie w 1959 r. Tak więc składka z Oddziału Kieleckiego wynosi już 5200 zł.

Zarząd Oddziału w Bielsku Białej przekazał dalszą wpłatę w kwocie 2000 zł.

Zarząd Oddziału w Starachowicach postanowił, że członkowie Oddziału opodatkują się na rzecz budowy szkoły -schroniska: dorośli po 5 zł, młodzież — po 2 zł.

Turystyczny Klub Motorowy PTTK „Junak” w Katowicach — 211 zł 50 gr.

Koło „Śródmieście” w Katowicach — 211 zł 50 gr. (Wpływ ze wspólnej imprezy).

Zakładowe Koło PTTK nr 24 — kopalni „Wujek” w Katowicach-Brynowie — 300 zł. Członkowie tego Koła opodatkowali się po 5 zł miesięcznie do końca br., co przyniesie w sumie 700 zł. Koło wzywa inne Koła PTTK górnicze do podjęcia podobnej akcji.

Zakładowe Koło PTTK 24 przy kopalni węgla „Siemianowice” — 150 zł i wzywa Koło nr 3 przy kopalni „Michał” do dokonania wpłaty na ten fundusz.